UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rev: Et Eximii Patris P. Francisci Aloysii Kamperger E Societate Jesu Ss: Theologiæ Doctoris ejusdémque olim in Carolo-Ferdinandæa Universitate Pragensi Professoris Publici & Ordinarij Dein ...

Kamperger, Franz Alois

Eystadii, 1705

Articulus IV. An Deum esse sit fide Divina credibile?

urn:nbn:de:hbz:466:1-84291

Visual Library

tro, tanquam ad finem; ideóq; dum lapis eò movetur, movetur ex intentione elicita finis, quam habet Autor Naturæ.

IV. DEUS est completus, & tamen infinitus; ergo infinitum non repugnat completo; neq; compleri idem est quòd finiri, ùt in secunda via diximus. Resp. Infinitum sumi 1. negativè; pro re, quæ caret fine; & hoc sensu, omne indivisibile, est infinitum extensivè: nam cùm careat extensione, caret etiam fine extensionis. 2. privativè; pro eo quod natum est habere finem, non tamen habet; sed cujus est semper aliquid ultra accipere; & cujus pars nulla est ultima. Similiter completum sumitur 1. negativè; pro re, cujus nihil est ultra, sive cui nihil deest. 2. positivè; pro re, quæ habet omnes suas partes actu, & cujus actu datur ultimum. Completum negativè, & infinitum negativè, non pugnant inter se, nec compleri negativè, est idem, quòd finiri: nam punctum est completum negativè; quia nihil ejus est ultra; & infinitum negativè, quia caret fine; & hoc etiam sensu DEUS est completus & infinitus. Completum autem positivè & infinitum privativè, pugnant: nam completum positivè est, cujus actu habetur ultimum; Infinitum privativè, cujus pars, nulla est ultima. Hoc sensu DEUS nec est completus, nec infinitus.

V. Si repugnat processus infinitus in causis, ob rationes in secunda via adductas, etiam repugnabit processus infinitus instantium; adeóq; repugnabit æternitas à parte antè, ut facilè patebit consideranti. Resp. *concedendo totum.* Et quidem à fortiori: nam præter incommoda supra dicta, involvit processus infinitus instantium, successionem ab æterno, quam ostendo alibi evidenter, implicare. Quare æternitas à parte antè explicata per fluxum instantium infinitum, est merè imaginaria, sicut fluxus ipse est imaginarius.

VI. Materia est incompleta, forma incompleta; compositum tamen non est incompletum: Petrus, Paulus, seorsim habet duos tantùm oculos; collectivè non tantùm duos; ergo, licet posito processu infinito, entia singula sint mota, causata, excessa ab alio, non sequitur, ea esse mota vel causata, sumta collectivè ùt in 4. via dictum est. Resp. *Neg. conseq.* dispar. quia prædicata quædam sunt rebus intrinseca, & essentialia, quæ cùm variari non possint, eodem modo conveniunt rebus, sive seorsim, sive collectivè sumtis. Sic esse mortalem, rationalem, convenit homini, sive seorsim, sive cum alijs sumto; & tale prædicatum est, dependere ab alio, ùt à causa, motore, &c. significat enim in sufficientiam intrinsecam ad existendum, se movendum. Alia sunt, non quidem essentialia, sed tamen convenientia rebus secundùm se, non autem præcisè propter conjunctionem, aut non conjunctionem cum alijs. Et hæc etiam si conveniant singulis individuis, cujuscunque multitudinis, finitæ vel infinitæ, conveniunt etiam toti multitudini; ut si singuli Æthiopes sunt nigri, etiam simul sumti sunt nigri. Denique alia sunt prædicata, quæ præcisè conveniunt rebus per conjunctionem, vel non conjunctionem earum cum alijs; quæ proinde variari possunt per conjunctionem, vel disjunctionem aliorum; ideóq; licet conveniant rei seorsim sumtæ, possunt non convenire sumtæ cum alijs, aut vicissim. Sic Petro & Paulo seorsim convenit esse unum hominem, simul sumtis non convenit. Contrà verò Petro & albedini seorsim non convenit, quòd sint album, simul sumtis convenit, &c. & tale prædicatum est: materiam esse incompletam, aut completam in ratione compositi: provenit enim partim ab alio, nimirum à præsentia vel absentia formæ. Et ideò licet materiæ seorsim sumtæ conveniat esse incompletam, non convenit tamen sumtæ cum forma, seu composito. Idem est de exemplo altero.

VII. Ubi datur infinitum, non datur primum; ergo dato processu causarum infinito, non habet locum causa prima. *Confir.* implicat infinitum clausum terminis; sed, si dato processu infinito causarum, datur causa prima, infinitum causarum clauditur duobus terminis, causâ primâ, & causâ ultimâ. Resp. ubi datur infinitum, non datur primum ejusdem ordinis & rationis, cujus est infinitum; conc. primum alterius rationis; neg. Sic si daretur infinitum in latitudine, nihil prohiberet dari primum in longitudine. Infinitum, quod hîc supponitur, est infinitum causarum causatarum, quarum quævis est ab alia; causa verò prima, quam ponimus, non est prima illarum, quæ sunt ab alia; sive causa prima causata, sed est causa incausata; in alia proinde ratione prima, quàm sint causæ processum infinitum conficientes. *Ad Confir. Neg. Min.* Infinitum enim clausum terminis est, quod habet primum & ultimum ejusdem rationis, cujus est ipsum infinitū; quod non convenit causæ primæ, quam ponimus, ut dictum est.

ARTIC. IV. *An DEUM esse sit fide divinâ credibile?*

RESP. *esse credibile. Patet* ex Apostolo Hebr. 11. *Credere oportet accedentem ad DEUM quia est.* Fide nimirum meritoriâ vitæ æternæ, & divinâ, ut indicat Trident. 2. de fide est, quod in script. à DEO revelatum est; est autè revelatum, DEUM esse: *Ego sum qui sum. Qui est, misit me ad vos,* Exod. 3. Part. 3. ex Symb. fidei Christian. *Credo in DEUM.*

Sed contrà; Fides & scientia non da-

tur de eâdem veritate, sed datur scientia de existentia DEI ex articul. 2. & 3. ergo non fides. *Confir.* S. Thom. hîc Quæst 2. art. 1. ad 1. & de verit. Quæst. 10. art. 12. ad 5. docet, existentiam DEI, esse præambulum ad fidem, non autē articulum fidei. 2. non datur revelatio divina, circa ea, quæ intellectus humanus seipso potest cognoscere; alioquin revelatio divina esset frustra. Resp. Scientia & fides non datur de eadem veritate, in eodem actu, vel sub eodem motivo, vel in eodem intellectu simul; trans. in actibus diversis, vel in eodem actu, sed sub diverso motivo; vel in diversis actib⁹ succes sivè, & seorsim; nego. Ratio exponetur alibi. *Ad 1. Confir.* dico: S. Thomam non negare simpliciter, existentiam DEI esse articulum fidei, cùm ipse Quæst. eâdem 2. artic. 3. DEUM existere probet ex Scrptura: *Ego sum qui sum.* Et 2. 2. Quæst. 16. art. 1. in ⊙ dicat, quòd DEUM esse, sit primum inter omnia credibilia; sed tantùm negat, DEI existentiam necessariò esse articulum fidei, sicut sunt alia Mysteria Trinitatis, Incarnationis, &c. quæ non constant aliunde, quàm per fidem, cùm existentia DEI constet etiam per demonstrationem. *Ad 2. Confir. Neg. Maj. & probat.* loquela enim, seu revelatio non ordinatur unicè ad revelāda alijs priùs ignota, sed etiam ad alios fines. Hinc non rarò homo homini; homo verò DEO, semper loquitur de priùs notis. Licet igitur existentia DEI, & multa alia sint ab intellectu humano per demonstrationem cognoscibilia, utiliter tamē ea DEUS revelavit plures obcausas de quibus Esparza Quæst 2. ad 2.

II. Motivum fidei est DEUS verax revelans; sed actus, quo assentior, DEUM esse, non potest hoc motivo niti; ergo non potest esse fides, *Min. probat.* DEUS verax revelans involvit, vel supponit existentiam DEI: nam priùs est esse, quàm loqui, seu revelare; atqui actus, quo assentior, DEUM esse, nequit habere pro motivo existentiam ipsam DEI; aliàs assentirer eidem, propter idem, quod fieri non potest, cùm motivum formale assensûs, debeat esse notius & clarius, quam objectum materiale. *Confir.* Præcognita ad fidem, nō cognoscuntur per fidē. sed existentia DEI est unum præcognitum ad fidem nemo enim potest assentiri propter authoritatem loquentis, nisi cognoscat existere loquentem; ergo, &c. Resp. Assensus primus, quo assentior DEUM existere, non potest niti motivo DEI Veracis revelantis, & non potest esse fides; transeat nunc. Assensus distinctus à primo: neg. Nam postquam quis aliunde, v. g. ex motivo scientifico, vel ex testimonio viri docti, & probi, assensus est, DEUM existere, nihil obstat quin postea alio actu assentiatur, DEUM existere, quia DEUS Verax revelavit se existere; qui actus est assensus fidei: quia non implicat assentiri eidem propter idem aliunde cognitum. An verò etiam assensus primus de existentia DEI, possit esse fidei, alterius est loci. *Hinc patet ad Confirmat.*

III Nemo potest invincibiliter ignorare, quòd DEUS sit; ergo existentia DEI non est objectum fidei, *Antec. patet 1.* ex Scrip. Sap. 13. ubi reprehenduntur *omnes homines* ut *vani, in quibus non subest scientia DEI.* Et ad Rom. 1. vocantur *inexcusabiles, quicunq; invisibilia DEI, per ea quæ facta sunt, intellecta,* non conspiciunt. Et Ioan. 1. dicitur; *DEUS illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum;* utique lumine gratiæ, ùt PP. exponunt. & probat contextus; lumen autem gratiæ. intelligi satis nequit, sine cognitione DEI aliquali saltèm & confusa. *Patet 2.* ex PP. *Hæc est summa delicti nolle agnoscere, quem ingnorare non possis.* Tertul. in Apolog. cap. 17. *Hæc est vis veræ divinitatis, ut creaturæ jam ratione utenti non omnino ac penitus possit abscondi* Augustt. tract 106. in Ioan. *Patet ratione:* omni enim rei debentur ea, quæ sunt unicè necessaria ad finem intrinsecum rei: atqui creatura rationalis intrisecè ordinatur ad DEUM, ùt finem naturalem; ad hunc autem unicè necessaria est aliqualis saltèm DEI cognitio, & suspicio (nam creatura rationalis non movetur in finem, nisi per appetitum elicitum finis; appetitus hic autem supponit aliqualem cognitionem finis;) ergo creaturæ rationali debetur aliqualis cognitio DEI: cùm ergo DEUS, & natura non deficiant in necessarijs, seu ijs, quæ rebus sunt debita; per se loquendo, creaturæ rationali deesse non potest, omnis DEI cognitio. *Confir.* Qui rem seriò ordinat in finem, tenetur providere media saltèm remotè sufficientia ad consequendum finem. cùm ergò DEUS ordinaverit creaturam rationalem ad se ipsum, ùt ad finem naturalem, & supernaturalem, tenetur providere media ad hunc finem: talia autem media non habentur absq; aliquali cognitione DEI; ergo ad providentiam DEI perfectam pertinet, seriem rerum, quæ circa unamquamq; creaturam rationalem geruntur, ita moderari, ut aliquando saltèm in vita excitetur in ea DEI cognitio. Deniq; per se est in credibile, ut homini ratione utenti, visâ tantâ rerum varietate, non indicat saltèm suspicio; debere esse aliquem, omnium horum artificem, dominum, &c. cùm etiam, audito suavi cithare concentu, aut viso magnifico palatio, naturaliter moveatur cuilibet dubium, quantumvis rudissimo, quisnam sit concentûs, vel fabricæ illius autor? supposito autem, quòd cupiam dubium de existentia Numinis incidat, certum est, statim cuiusvis apparere, dubium esse de re summi momenti, adeòq; se teneri ad investigandum; nè, si revera DEUS detur

tur, pœnas sumat ab homine ob sui neglectum; & ita ignorantia DEI nequit esse homini invincibilis & inculpabilis. *Probat.* jam *Conseq. argumenti:* Fides est non apparentium, sed quæ ignorari invincibiliter non possunt, sunt maximè apparentia; igitur existentia DEI non potest esse objectum fidei. Resp. *Conces. Anteced.* quod judico esse probabilius, saltèm loquendo per se, & respectu hominis utcunque longævi; *Negando Conseq. Ad probat. dico:* fidem dici argumentum non apparentium: quia præcipua fidei objecta sunt obscura, licet non omnia. 2. Fides est non apparentium, in quantùm subsunt actui, & motivo fidei; conc. in quantùm actui, & motivo scientiæ; neg. Nam idem objectum materiale, v. g. existentia DEI, est non apparens, in quantùm proponitur per actum fidei obscurum & sub motivo obscuro revelationis DEI, simul verò apparens, in quantùm, vel tum, vel aliàs proponitur per actum scientiæ evidentem, & sub motivo evidente.

QUÆSTIO SECUNDA
De
ESSENTIA, ET ATTRIBUTIS DEI IN COMMUNI.

ARTICULUS I.

An prædicata divina rectè dividantur in Essentialia & Attributa.

Resp. Propriè loquendo non posse sic dividi. Prob. Prædicata Essentialia, propriè dicta, sunt propria attributis, adeóque distinguuntur inter se ratione, neq; possunt involvere formaliter se invicem: atqui quodvis prædicatum divinum, involvit formaliter cætera omnia; ergo nullum eorum est Essentiale, aut attributum propriè dictum. *maj. est certa.* Prædicata enim Essentialia propriè dicta insunt rei primò; & sunt radix cæterorum: attributa verò, sunt prædicata secundaria: emanantia ex primis; ergo Essentialia sunt priora attributis. *Min. prob.* quodvis prædicatum divinum involvit formaliter; saltèm implicitè Ens à se, seu Ens simpliciter; sed Ens à se, vel Ens simpliciter, involvit formaliter omnia prædicata DEI, ùt probabitur Art. 2. ergo, &c. *Maj. prob.* Omnis perfectio divina v. g. Sapientia, Iustitia, &c. involvit formaliter Ens, ùt constat; non involvit auten Ens secundùm quid, & ab alio, ùt etiam per se patet; nam aliàs Sapientia divina, esset Ens creatum: neque etiam involvit Ens in communi; quia sic Sapientia divina nec esset creata, nec increata: ergo involvit Ens simpliciter, seu à se. 2. Sapientia Divina, quâ Divina (idem est de alijs) non est Sapientia creata, nec Sapientia in communi; ergo sapientia increata; ergo Ens simpliciter sive à se.

Dantur nihilominus in DEO prædicata Essentialia & attributa impropriè dicta, quia sicut imago Petri dicitur impropriè & denominativè Petrus à similitudine Petri: ita illa prædicata divina dicuntur impropriè, & denominativè Essentialia, quæ concipiuntur aliquomodo ad similitudinem prædicatorum creatorum propriè essentialium. Quale v. g. est prædicatum *Entis à se.* Attributa verò, quæ concipiuntur ad similitudinem attributorum creatorum propriè dictorum v. g. *Iustitia, Sapientia, &c.* 2. Prædicata Essentialia propriè dicta, habent duo: Primò: quòd insint primò. Secundò: quòd sint radix cæterorum. Sed inter prædicata divina datur aliquod, quod aliquomodo est primum in DEO, saltèm negativè; quatenus nihil habet prius se, quódque aliquo modo est radix cæterorum; quatenus ex illo, saltèm secundùm conceptum suum explicitum possunt inferri cætera, ùt ostendetur Articulo 2.; ergo dantur in DEO prædicata Essentialia, & consequenter etiam attributa, impropriè dicta.

Opposita argumenta comodiùs solventur in decursu sequentium Articulorum.

ARTIC. II. *An Ens simpliciter, vel Ens à se, sit aliquomodo Essentia DEI Metaphysica.*

RESP. *Affirmativè. Non aliud proprium magis DEO, quàm esse intelligitur*, Hilar. lib. 1. de Trinit. *Probatur.* Ens simpliciter,